

Yeni Sanal Ansiklopedi Citizendium

Google ve Wikipedi gibi bilgi siteleri ile sanal kütüphaneye dönüşen Internet'e, yeni bir sanal ansiklopedi geliyor: Citizendium.

Internet'in en büyük sanal ansiklopedisi Wikipedia'ya rakip geliyor. 2001'de Wikipedia'nın kurucuları arasında yer alan Larry Sanger, 'citizendium.com' adlı yeni bir Internet ansiklopedisini yayına hazırlıyor. Citizendium'un Wikipedi'ye göre daha kaliteli içerik sunacağını vurgulayan Sanger, yeni ansiklopedide Internet kullanıcılarının metinlerini gönderebileceklerini, ancak uzmanlardan oluşan bir komisyonun bunları okuyarak değerlendireceğini belirtiyor. Sanger, Citizendium'u 'ansiklopedi' olarak adlandırmak istemediğini belirtiyor.

<http://www.ntv.com.tr/news/388367.asp>

AB'de Internet Dergileri Salladı

Avrupalıların ilk kez Internette, gazete ve dergi okumak için harcadıklarından fazla zaman geçirdikleri belirlendi. Pazar araştırma kuruluşu The Jupiter Research tarafından yapılan araştırmaya göre, Avrupalılar gazete ve dergi okumaya haftada 3 saat süre ayırıyor. Buna karşılık Internet'te geçirdikleri süre ise haftada 4 saat. İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve İspanya'da 5.000 kişi üzerinde yapılan araştırma, Avrupalıların televizyon başında geçirdikleri sürenin ise haftada 12 saate olduğu belirlendi. ABD'liler ise Internet'te haftada 14 saat geçiriyor.

<http://www.ntv.com.tr/news/387563.asp>

Dünyanın En Eski Yazılı Tableti

Bulgaristan'da 20 yıl önce çıkarılan ve titizlikle saklanan 7.000 yıllık bir tabletin, şimdiye dek bulunan en eski yazı olduğu belirtiliyor.

Bulgaristan'ın saygın antropologlarından Nikolay Ovçarov, tabletlerin 20 yıl önce gün ışığına çıkarıldığını ve özel bir koleksiyonun parçası olduğu ifade etti. Koleksiyonun sahibinin adını açıklamayan Ovçarov, bu kişinin tableti kendisine bilimsel çalışmalar yapması için verdiğini söyledi. Kaçakçılıktan

korunmak için tabletin uzun süre gizli tutulduğu belirtiliyor. Tablet üzerinde 5 adet şekil bulunuyor; Ovçarov bu şekilleri ‘Yazının prototip işaretler’ şeklinde tanımlıyor. Bulgaristan’da daha önce de iki adet 7.000 yıllık yazılı tabletler bulunmuştu.

Kaynak: Associated Press

Internet Bilgi Kirliliğini Perçinliyor

World Wide Web’in tasarımcısı İngiliz bilim insanı Tim Berners-Lee, Internetin ‘bilgi kirliliği’ ve ‘düşmanca fikirlerin yayılmasına’ olanak sağlar hale geldiğini vurguluyor.

Internet son 10 yılda fikirlerin ve sözlerin serbestçe dolaşımını sağladı. Baskıcı rejimlerde yaşayan birçok kullanıcı, Internet sayesinde özgürlükçü fikirlere ulaştı, Batı dünyasından haberdar oldu. Ancak, Internet’in getirdiği özgürlükçü ortam, demokratik fikirler kadar anti-demokratik, faşizan, nefret içeren ve iptidai söylemlerin dolaşımına da ortam sağlıyor. İşte, World Wide Web’in tasarımcısı Sir Tim Berners-Lee’yi endişelendiren madalyonun diğer yüzü: “Sir Tim Berners-Lee, BBC’ye verdiği demeçte Internet’in kontrolsüz bir ortam olduğunu, bu başıboşluğun da “düşmanlık içeren fikirlerin yayılımına yardımcı olduğunu” söyledi.”

Internet’in Sosyal Getirileri

Berners-Lee, Internet’in sosyal getirilerini konu alan bir araştırma yapıyor. Internet’in yarattığı sosyal değişimin meyvelerinin şimdilerde toplandığını vurgulayan Berners-Lee, bu özgürlükçü ortamın sui-istimal potansiyellerini inceliyor. Araştırmasının sosyal içerikli olmasından dolayı Berners-Lee, disiplinler arası bir bakış açısıyla farklı alanlardan uzmanlarla Internet’in sosyal boyutunu irdeliyor.

Berners-Lee, 1980’lerin sonlarında Massachusetts Institute of Technology’de Internet’in ağ yapısı olan World Wide Web’i geliştirmişti. ‘WWW’ altyapısı daha sonra 1990’larla birlikte Internet’in yaygınlaşmasını sağladı. Berners-Lee, bu çalışmasından dolayı, 2004’te Finlandiya hükümetinin verdiği Millennium Prize ödülüne layık bulunmuştu.

<http://www.ntv.com.tr/news/389668.asp>

Google, Internet'te Tarih Yazıyor

Internet'in en büyük arama motoru Google, Google Haber Arşivi adıyla son 200 yıllık haberleri Internet'e koydu. Arşivdeki en eski haber 1700'lere dayanıyor. Aralarında The New York Times, The Wall Street Journal, The Washington Post, The Guardian ve Time gibi İngilizce basın devlerinin haber arşivleri artık Internet'te. Google, ABD'nin önde gelen gazeteleriyle ortaklaşa olarak eski haberleri Internet üzerinden kamuya açıyor. Akademik veritabanları LexisNexis, Factiva ve HighBeam de Google'a destek verdi ve bazı bölümlerini arama motoruna açtı.

Arama motoru sunum itibariyle Google-News sayfasına benzemesine karşın, çok daha karmaşık bir teknolojiye dayanıyor. Birbirlerine içerik olarak benzeyen haberleri gruplayan arama motoru, ücretli ve ücretsiz makaleleri ayrı ayrı diziniyor, seçimi kullanıcıya bırakıyor. Ücretli haber arşivlerinde fiyat da belirtiliyor.

Projeden sorumlu Google yöneticisi Anurag Acharya, servisin özel tasarlanan arama motorunun binlerce haber materyali arasında aranan sözcüğü bulacak güçte olduğunu ifade etti. Acharya, yapılan aramanın şirketler yapılan ortaklıklara nötr olduğunu, aramanın tamamen nesnel olduğunu ifade etti.

Tarih Gibi Haber Arşivi

Arama motorunun bir diğer özelliği de ilişkili haberleri okura sunabilmesi. Örneğin; 1969 yılında Ay'a inişle ilgili bir haber istendiğinde, yanda diğer Ay'a yapılar seyahatlerle ilgili haberler de görülebiliyor. Bu sayede kullanıcı on yıllara yayılan olaylar arasında benzerlik, karışıklık, gruplama gibi kategorizasyonların farkına varacak. Acharya, bunun okura 'tarihsel bir bakış açısı' sağladığını vurguladı. Acharya, haber arşivindeki en eski haberin 1700'lere dayandığını söyledi.

Konuyla ilgili bir demeç veren ABD'nin saygın gazetesi New York Times Başkan Yardımcısı ve NYTimes.com Genel Müdürü Vivian Schiller, haber arşivlerine büyük ilgi olduğunu, yeni arama motoru sayesinde daha çok kullanıcının daha etkin bir erişime kavuşacağını ifade etti.

Google, AFP ile Mahkemelik

Google, ücretli haber arşivlerinin tıklanmasından komisyon almayacak. Google parayı reklam gibi dolaylı yollardan kazanacak, Internet'in en büyük arama motoru bu yılın ilk yarısında 1.3 milyar dolar kar ettiğini açıkladı. Google'ın basınla arası her zaman da 'karlı' değil. Daha önce Fransız haber ajansı Agence France-Presse (AFP) kendi içeriğini telifsiz Internet'e yaydığı gerekçesiyle Google'a 17.5 milyon dolarlık tazminat davası açmıştı. Haber arşivi, Google'ın haber sayfasında yer alıyor.

<http://news.google.com.tr/archivesearch>

Bilişim '06 “Kullanıcı Adı: Türkiye, Parola: Ortak Akıl”

Türkiye'nin bilişim alanında gelecekte olması gereken yer için yapılabileceklerin tartışıldığı ve çözümlerin üretildiği Bilişim '06 etkinliği Ankara Sheraton Hotel'de **“Kullanıcı adı: Türkiye, Parola: Ortak Akıl”** ana teması çerçevesinde kamu, özel sektör ve STK'ların da dahil olduğu 8 bin kişilik katılımcı profiliyle sona erdi.

I. Gün: Telekom Dünyası Çıkış Aradı

TBD tarafından düzenlenen bilişim etkinliklerinin 23.'sü olan Bilişim 06'da açılış oturumu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Intel Ortadoğu, Afrika ve Türkiye Bölge Direktörü Ayşegül İldeniz ve TBD Başkanı Turhan Mentеш tarafından yapıldı. Oturumda Türkiye'nin gelişen ülkelerin seviyesine ulaşması için bilgi toplumu olma yolunda planlı hareket etmesi ve bu doğrultuda stratejiler geliştirilmesi gerektiği konusunda fikir birliğine varıldı.

Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı İbrahim Şahin'in başkanlığında gerçekleştirilen **“Türkiye İletişim Stratejisi 2007”** başlıklı oturumda Avea, Turkcell, Vodafone ve Türk Telekom'un en yetkili isimlerinin yanı sıra Telekomünikasyon Kurumu Başkan Yardımcısı Ertuğrul Karaçuha'nın da katılımıyla Türkiye'nin telekomünikasyon geleceği masaya yatırıldı. Avea Genel Müdürü Cüneyt

Türktan, Telsim Genel Müdür yardımcısı Aydın Çamlıbel, Turkcell Genel Müdür Yardımcısı İlter Terzioğlu, Türk Telekom Genel Müdür Yardımcısı Celalettin Dinçer yenilikçi ve yüksek katma değerli bir sektör olarak bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe Ar-Ge faaliyetlerine daha fazla önem verilmesi gerektiğini söyledi.

23. Ulusal Bilişim Kurultayı'nda Türkiye'de e-dönüşüme karşı bir direnç olduğu sonucuna varıldı. e-Dönüşüm'ün doğru ve sorunsuz işleyebilmesi için sorumlulukların paylaşılması gerektiği ve toplumdan önce devletin de konuya bakış açısı, yaklaşımı ve yaptırımlarının önemi üstünde duruldu.

Bilgi Teknolojileri Işığında Eğitim Kongresi'nde eğitim alanında ilerleyebilmek için bilgi teknolojilerinin etkin ve verimli kullanımının gerekliliği dile getirildi. Eğitim sisteminin ileri teknolojilerle kaynaşması ve geliştirilmesi temennisiyle yaşam boyu öğrenme kavramı ve AB eğitim projeleri masaya yatırıldı.

Spor ve Bilişim Paneli'ne ismini veren bu iki kavram ilk defa bu etkinlikte bir arada kullanıldı. Sporun gelişimi ve izlenebilirliği açısından bilişim teknolojilerinin gerekliliği dile getirilirken bu iki olgunun birbirinden ayrılamayan iki olgu olduğu vurgulandı.

2. Gün: Sektörün Tüm Bileşenleri Aynı Platformda Buluştu

İkinci gün etkinliklerinin en gözde toplantılarından biri, bilişim sektörünün sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren **STK Forum** oldu. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından STK'ların katkılarıyla hazırlanan Bilgi Toplumu Stratejisi Raporu'nun tartışıldığı forumda, devletin ilgili kurumlarının STK'ların görüşlerine daha çok yer vermesi isteği dile getirildi.

Türkiye Bilişim Derneği etkinlikleri kapsamında geleneksel bir hale gelen **CEO Forum**, Türkiye'nin önde gelen bilişim şirketlerinin en üst düzey yetkililerinin katılımıyla gerçekleşti. Türkiye'nin önde gelen firmalarının en üst düzey yöneticileri, ülkenin önündeki teknoloji fırsatlarını, bunların nasıl kullanıldığını tartışırken insan kaynakları ve teknoloji faktörlerini masaya yatırdı. Tepe yöneticiler Türkiye'nin gömülü sistemler konusunda dünya pazarının lider oyuncusu haline gelebileceğini vurgularken teknoloji sayesinde doğan doğrudan ve dolaylı fırsatları değerlendirildi.

Aynı güne damgasını vuran bir diğer oturum ise Turkcell sponsorluğunda gerçekleştirilen ve mobil iletişimin bilgi toplumuna geçişte önemli etkileri ile Türk telekomünikasyon sektörüne yeni nesil mobil teknolojilerin yararının tartışıldığı **İletişim Teknolojileri Günü** oldu. Kapanış konuşmasını yapan Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, tüm dünya ve Türkiye için mobilitenin önemine değindi. Yıldırım, bilgi toplumuna dönüş yolunda Bilişim etkinlikleriyle bir bakış birliği oluşturulduğunu ve düzenlenen toplantılarla farklı fikirleri aynı çatı altında toplayıp e-dönüşümde yol kat edileceğini aktardı.

3. Gün: Her Şey Gençler İçin

Üçüncü günün ilk oturumu olan **Avea Gençlik Oturumu'nda** TBD Genç Grubu'nun 10 ilden 500 bilgisayar mühendisliği öğrencisi yeni medya dünyasıyla buluştu. Mithat Bereket ve Pusula Akademisi'nin gerçekleştirdiği "Yeni medya dünyasında; herkes bir muhabir, herkes bir yönetmen, herkes bir yapımcı" seminerinde, bireysel kullanıcıların yaygın medya kurabileceği anlatıldı.

"Her Eve Internet, Her Eve Bilgisayar" başlıklı oturum kapsamında Türk Telekom, Microsoft, Intel, Casper ve Vestel yetkilileri bir araya gelerek Türkiye'nin bilişim geleceğini masaya yatırdı. Sosyal sorumluluk tarafı kuvvetli bu gibi projelerin sayısının artması isteği dile getirildi.

Aynı gün paralel oturumlarda Microsoft yeni işletim sistemi Vista konusundaki son değişiklikleri katılımcılarla paylaşırken, NTV TV yayıncılığının bugünü ve yarını konulu bir panel düzenleyerek yeni başlayanlar için teknolojinin sınırları ve imkanları konusunda bilgi verdi.

Kaynak: Türkiye Bilişim Derneği

Bilgisayar ve İnternet Kullanımında Gerideyiz

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) araştırmasında katılımcıların, yüzde 77'sinin bilgisayar, yüzde 82.4'ünün ise İnternet'i hiç kullanmadığı ortaya çıktı

DİE'nin "Hane halkı Bilişim Teknolojileri 2005 Kullanım Araştırması

Sonuçları'na göre, Türkiye'de hiç bilgisayar kullanmayanların oranı kadınlarda yüzde 42.2, erkeklerde ise yüzde 34.8 olarak hesaplandı. Aynı şekilde hiç Internet kullanmayanların oranı kadınlarda yüzde 44.7, erkekler arasında yüzde 37.8 olarak belirlendi.

DİE'nin "Hane halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2005 yılı Sonuçları" açıklandı. Araştırmaya göre, son üç ay içinde bilgisayar kullananların oranı yüzde 17.65, üç ay ile bir yıl arasında yüzde 1.88, bir yıldan çok oldu diyenlerin oranı da yüzde 3.42 olarak belirlendi. Son üç ay içinde Internet kullananların oranı yüzde 13.93, üç ay ile bir yıl arasında yüzde 1.52, bir yıldan çok oldu diyenlerin oranı da yüzde 2.10 oldu.

Cinsiyete Göre

Araştırmaya katılan erkekler, kadınlara oranla daha fazla bilgisayar ve Internet kullanıyor. Buna göre, araştırmaya katılan kadınlar açısından son üç ay içinde bilgisayar kullananların oranı yüzde 5.77, üç ay ile bir yıl arasında yüzde 0.95, bir yıldan çok oldu diyenlerin oranı da yüzde 1.83 olarak belirlendi. Son üç ay içinde Internet kullanan kadınların oranı yüzde 4.33, üç ay ile bir yıl arasında yüzde 0.54, bir yıldan çok oldu diyenlerin oranı da yüzde 0.74 oldu.

Araştırmaya katılan erkekler açısından son üç ay içinde bilgisayar kullananların oranı yüzde 11.88, üç ay ile bir yıl arasında yüzde 1.17, bir yıldan çok oldu diyenlerin oranı da yüzde 1.89 olarak belirlendi. Aynı dönemler itibarıyla Internet kullanan erkeklerin oranı sırasıyla yüzde 9.60, yüzde 0.99 ve yüzde 1.36 olarak saptandı.

Internet'e Erişim Zamanı

Hanelerin yüzde 8.66'sı Internet'e erişim olanağına sahip bulunuyor. Bu oran geçen yıl yapılan araştırmada yüzde 7.02 olarak tespit edilmişti. Buna göre, Internet erişim imkanında artış görülüyor. Hanelerin yüzde 67.65'i Internet erişimini kişisel bilgisayar üzerinden sağlıyor. Modem (normal telefon üzerinden bağlantı) bu yılda en yaygın olarak kullanılan bağlantı türü olarak belirlendi. 2005 yılı Nisan-Haziran dönemi itibarıyla 16-74 yaş grubundaki hane halkı bireylerin bilgisayar ve Internet kullanım oranı sırasıyla, yüzde 17.65 ve yüzde 13.93 oldu.

Cinsiyet ve yaş grupları dikkate alındığında bilgisayar ve Internet kullanım

oranının en yüksek olduğu yaş grubu kadın ve erkeklerde 16-24 yaş grubu olarak belirlendi. Tüm yaş gruplarında bu oranlar erkeklerde yüksek çıkarken, Internet ve bilgisayar kullananların oranı yaş ilerledikçe düşüş gösterdi. Buna göre bilgisayar kullanan erkeklerin oranı 16-24 yaş grubunda yüzde 43.79, Internet kullananların oranı yüzde 37.41, kadınların oranı ise sırasıyla yüzde 25.02, yüzde 18.82 olarak belirlendi.

Eğitim Durumuna Göre

Cinsiyet ve eğitim durumuna göre bilgisayar kullanım oranı yüzde 69.85 ve Internet kullanım oranı yüzde 62.64 ile üniversite/master doktora mezunu bireylerde en yüksek çıktı. Lise mezunlarının yüzde 41.83'ü bilgisayar kullanırken, yüzde 32.88'i Internet kullanıyor. Bir okul bitirmeyenler de bilgisayar kullanımı yüzde 0.62, Internet kullananların oranı yüzde 0.39, ilkokulu mezunları arasında bu oran sırasıyla yüzde 2.93, yüzde 1.67 olarak belirlendi.

İşgücü Durumuna Göre

Referans dönemindeki işgücü durumu dikkate alındığında, bilgisayar ve Internet kullanımını öğrencilerde en yüksek (yüzde 64.5, yüzde 54.2) iken bunu ücretli ve maaşlı çalışanlar (yüzde 36.7, yüzde 29.8) ile işsizler (yüzde 27.5, yüzde 22.8) takip ediyor.

Tüm hanelerin yüzde 11.62'sinde kişisel bilgisayar, yüzde 72.62'sinde cep/araç telefonu, yüzde 97.74'ünde televizyon olduğu ve hanelerin yüzde 5.86'sının kişisel bilgisayar ile yüzde 3.21'inin cep/araç telefonu ile Internet'e erişim imkanına sahip olduğu tespit edildi. Bilgisayar kullananların yüzde 43.3'ü işyerinde, yüzde 27.6'sı evde ve yüzde 36.6'sı "Internet Kafe" olarak bilinen yerlerde Internet hizmetinden yararlanıyor.

Kullanım Amacına Göre Internet

Bu arada hane halkı bireylerinin yüzde 66.84'ü mesaj gönderme/alma, yüzde 43.58'i oyun oynamak, resim/müzik indirmek, yüzde 55.77'si gazete, dergi okumak/haber indirmek, yüzde 30.71'i eğitim ile ilgili konularda bilgi aramak, yüzde 40.39'u chat sitelerini kullanmak için Internet kullanıyor. Internet kullanan bireylerin yüzde 5.59'u Internet üzerinden mal/hizmet siparişi veriyor.

Araştırmada Internet üzerinden alışveriş yapmama nedeni olarak, bireylerin yüzde 75.37'si ihtiyaç duymadığı, yüzde 20'si ürünü görerek almaya tercih ettiğini, yüzde 22.56'sı güvenlik nedeniyle kredi kartı detaylarını vermek istemediğini ve yüzde 22.56'sı da kişisel bilgileri Internet üzerinden vermek istemediğini belirtti.

<http://www.milliyet.com.tr/content/teknoloji/tek015/tekno63.html>

Yahoo Sanal Kütüphane Kuruyor

Yahoo sanal alemde "kıran kırana" rekabet ettiği Google'a karşı bir adım öne geçmek için kuracağı "sanal kütüphaneyle" yüz binlerce kitap ve akademik çalışmayı tam metin olarak Internet'te yayımlamayı planlıyor.

Kullanıcılarının ücretsiz olarak yararlanacağı hizmet sayesinde Yahoo'nun, aynı konuda benzer bir projeyi henüz hayata geçirmeyi başaramayan Google'a büyük darbe vuracağı belirtiliyor.

Kitapların, akademik çalışmaların, görüntü ve ses kayıtlarının dijital versiyonlarını sağlamak üzere, birçok kuruluşun da Yahoo'ya destek verdiği kaydediliyor.

Yahoo'da tam metin olarak yayımlanacak malzemeler arasında, telif hakları yayıncılar ve yazarlar tarafından gönüllü olarak verilen yayınlar da bulunacak.

Yahoo'nun sanal kütüphane kurma projesindeki diğer ortakları arasında ise Adobe Systems, Hewlett-Packard, Internet Archive, O'Reilly Media, California ve Toronto üniversiteleri de yer alacak.

Yahoo, bu yayınlara ulaşılmasını sağlamak için "www.opencontentalliance.org" sitesine bir arama motoru koyacak, ancak yapılacak listeleme ve indeksler sayesinde, bu sitedeki bütün yayın ve kitaplara, Google da dahil olmak üzere diğer arama motorları aracılığıyla da ulaşılacaktır.

Yahoo'nun, yayıncısı ya da yazarı tarafından açıkça telif hakkı verilmemiş hiçbir eseri yayımlamayacağı belirtilirken, Google'ın da Harvard, Stanford ve Michigan üniversiteleriyle işbirliği içinde, telif hakkı için 1 Kasım'a kadar itiraz

edilmemiş milyonlarca kitabın indekslerini yayımlayacağı kaydedildi.

Telif haklarını ihlal ettiği gerekçesiyle uzun zamandır hukuki sorunlarla karşı karşıya bulunan Google hakkında, son olarak 8 bin civarında yazarı temsil eden Yazarlar Birliği tarafından dava açılmıştı.

Google ise indekslerinde kullanıcılarına sadece kısa özetlerin verildiğini ifade ederek, bunun telif haklarını ihlal etmediği savunmasında bulunmuştu.
<http://www.milliyet.com.tr/content/teknoloji/tek015/tekno49.html>

I. Ulusal Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık Kurultayı

TÜBİTAK-ULAKBİM'in düzenlemiş olduğu **I. Ulusal Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık Kurultayı** 02-03 Kasım 2006 tarihleri arasında TÜBİTAK Feza Gürsey Salonu'nda gerçekleştirildi. İki gün süren Kurultayın açılış konuşması ULAKBİM Müdürü Prof. Dr. Cem Saraç tarafından yapıldı. Kurultayda "Türkiye'de Sosyal Bilimler ve Süreli Yayıncılık", "Dergi Editörlüğü ve Hakemlik Sistemi", "Araştırma ve Yayın Etiği", "Bilimsel Makale ve Yayın Nitelikleri", "Sosyal Bilimler Süreli Yayınlarında Bilim Dili Sorunu" ve "Akademik Yükseltme ve Atamalarda Süreli Yayıncılık" başlıkları altında sunumlar ve bildirimler yer aldı.

2006 Yılı, Halk Kütüphaneleri'nin Yılı mı Olacak?

Nüfusu 70 milyon kişiyi aşmasına karşın halk kütüphanelerinde 13 milyon kitabı bulunan Türkiye, kitap sayısını artırmak için atağa geçti. Türkiye'de kitap alımına ayrılan bütçenin 2006 yılında 3.193.957 YTL olduğu biliniyorken, bir önceki yılı beş misli artırarak yıl sonuna kadar 550 bin yeni kitap daha alınacak. Türkiye'de 2005 yılında halk kütüphanelerinde 108 bin kitap alınmıştı. Halk kütüphaneleri bazı standartlar açısından değerlendirildiğinde Türkiye Avrupa standartlarının oldukça gerisinde bulunuyor. Avrupa'da ortalama 7 bin 500 kişiye bir halk kütüphanesi düşerken, 1400 halk kütüphanesinin bulunduğu

Türkiye’de 50 bin kişiye bir halk kütüphanesi düşüyor. AB’de bir halk kütüphanesinde ortalama 17 bin kitap bulunuyorken, Türkiye’de 6 bin kitap bulunuyor. Yine AB’de halk kütüphaneleri için kişi başına yılda ortalama 15 avro harcanıyorken, Türkiye’de 0,5 avro harcama yapılıyor. AB’de bir kütüphaneci 6 bin kişiye hizmet verirken, Türkiye’de bir kişi 260 bin kişiye hizmet veriyor. AB’de nüfusun yüzde 25’i halk kütüphanelerine üye iken Türkiye’de ise bu oran %1’lerde kalıyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre, son yıllarda kitap alımında ciddi düşüşler yaşanırken, 2006 yılında bu durumun değiştiği gözleniyor. 2002 yılında kitap alımı için 342.254 YTL harcayarak 88 bin kitap, 2003 yılında 812.607 YTL harcayarak 69 bin kitap, 2004’te 783.249 YTL harcayarak 96 bin kitap alan Türkiye, 2005’te 1.139.957 YTL harcayarak 108 bin kitap satın aldı. Türkiye, 2006 yılında kitap alımı için ayırdığı bütçeyi üçe, satın alınacak kitap sayısını da 5 misli artırdı. 2006 yılında kitap alımı için Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü’ne 2.193.000 YTL gönderilirken, Kültür ve Turizm Bakanlığı ayrıca stopaj hesabından 1.000.000 YTL aktardı. Kaynak artırımı ve kitap başışı kampanyalarının yardımıyla birlikte halk kütüphanelerinin raflarına bu yıl 550.000 yeni kitap girecek.

Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada başvuru kaynağı olan kitaplara ihtiyacın arttığına dikkat çekilerek, bu kitapların fiyatının daha yüksek olması nedeniyle satın alımlarda sayının düştüğü kaydedildi. Açıklamada ayrıca, halk kütüphanelerindeki kitapların sayısının yanında niteliğinin de önemli olduğu vurgulandı.

Radikal, 21 Eylül 2006

Afet İnan Kitaplığı Açıldı

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nin baştan sona yenilenen ve bilgisayarlarla donatılan kütüphanesi, Afet İnan Kitaplığı, Seçme Yapıtlar Bölümü ve Öğrenci İşleri Arşivi hizmete açıldı.

Ülkemizin en önemli tarihçilerinden ve Atatürk’ün her zaman yanında olan bilim insanı Prof. Dr. Afet İnan’ın varisleri tarafından Üniversitemize bağışlanan 8.500 kitapla Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde oluşturulan Afet

İnan Kitaplığı, Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nusret Aras'ın, eski bakanlardan İsmet Sezgin'in, Afet İnan'ın çocukları ve torunlarının, ve öğretim üyelerinin katılmış olduğu bir tören düzenlenerek açıldı. Aynı törenle, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin baştan sona yenilenen ve bilgisayarlarla donatılan Kütüphanesi, Seçme Yapıtlar Bölümü ve Öğrenci İşleri Arşivi de hizmete açıldı.

Törende bir konuşma yapan Prof. Dr. Nusret Aras, DTCF kütüphanesinde kitapların tasnif edilerek ayrılması ve son olarak fiziksel iyileştirmenin yapılması çalışmalarının bir süredir devam ettiğini, çalışmalar sonucunda, araştırmacıların rahat ve huzurlu bir ortamda çalışmalarını sağlayacak mekanları oluşturduklarını söyledi. Çalışmaların, maddi olanaksızlıklar ve yazma eserlerin düzenlenmesindeki titiz çalışmalar nedeniyle bir anda bitirilemediğini kaydeden ve kütüphaneye yeni yayınlar sağlayacaklarını da söyleyen Prof. Dr. Aras, yazma eserlerin de elektronik ortama taşınmasını istediklerini, kitapların üst üste durmasının çok fazla araştırmacıya yarar sağlamayacağını belirtti. DTCF Kütüphanesi'nin Türkiye'ye ait bir değer olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Aras, DTCF'nin başlı başına bir bilim kompleksi olduğunu burayı sonuna kadar destekleyeceklerini vurguladı.

Afet İnan'ın Kitapları Bizi Sevindirdi

Tarihçi Afet İnan'ın 8.500 kitaptan oluşan koleksiyonunun DTCF'ye bağışlanmasına çok sevindiklerini de belirten Prof. Dr. Aras, "Değerli Afet Hocanın çok değerli kitapları kendi Üniversitesinde öğrencileriyle buluşacak. Bu bizim için çok önemlidir. Çünkü Afet İnan bir Cumhuriyet insanıdır. Bu kitapların DTCF'de bulunması bizim için övünç kaynağıdır. Burası çok güzel bir yer oldu. Burayı korumak da görevimizdir" diye konuştu.

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Necdet Adabağ da yaptığı konuşmada, şu anda 350.000 belgenin bulunduğu kütüphanede, 2002 yılında Dekanlık tarafından, kütüphane deposunun ıslah edilmesi ve burada bulunan kitapların gün ışığına çıkarılması amacıyla bir çalışma başlatılmasına karar verdiklerini, hedeflerinin de mevcut kütüphane koleksiyonunun bir uzantısı durumunda bulunan kütüphane depo kitaplarının okuyucu ile buluşturulabilmesi ve Fakülte kütüphanesine yakışmayan çirkin görüntünün düzeltilmesi olduğunu söyledi. Bunun için Fakültenin tüm olanaklarının seferber edildiğini, ilgili tüm bölüm ve anabilim dallarından yardım istendiğini; yine ilgili tüm asistan, araştırma görevlisi ve öğretim üyesinin, bu özveri isteyen işle

görevlendirildiğini söyledi. Dekan Prof. Dr. Adabağ, gerek Arapça olsun, gerek Farsça ya da Osmanlıca olsun gün yüzüne çıkmayı bekleyen 10.000 eserin, maddiyattan kaçınılmayarak, bu alanda yetişmiş araştırmacılar bulunarak, bu kitapların bibliyografik kimlikleri için gerekli bilgilerin okutulmasının sağlandığını belirtti.

(**Ünihaber 09.11.2006**)

Attila İlhan Vakfı ve Kütüphanesiyle Ölümsüzleştirilecek

Ülkemizin değerli şair, yazar ve düşün adamlarından Attila İlhan geçen yıl aramızdan ayrılmıştı. Bu sene ölümünün 1. yıldönümü nedeniyle düzenlenen anma toplantısında şairin kardeşi Çolpan İlhan, Attila İlhan adına bir vakıf ve kütüphanenin kurulacağını söyledi.

Çınar Yayınları Tarafından Rıfat Ilgaz Çocuk Edebiyatı Roman Yarışması Düzenlendi

“Rıfat Ilgaz Çocuk Edebiyatı ‘Roman’ Yarışması”na gönderilecek dosyaların 6 eşlem (nüsha) olarak düzenlenmesi ve 1 Nisan 2007 tarihine kadar “Başvuru Adresine” teslim edilmesi gerekiyor. Yarışma sonunda dosyalar iade edilmeyecek ve seçici Kurul tarafından birinciliğe değer bulunan dosya, Çınar Yayınları tarafından yayımlanacak ve yazarına telif ücreti ödenecek.

Yapıtlarda Aranacak Temel Ölçütler:

- Dil ve anlatımın, çocuğun dil evrenine uygunluğu,
- Dil ve anlatımın Türkçe’nin anlatım olanaklarını yansıtmadaki başarısı,
- Dilsel kurgunun yazınsal özgünlüğü
- Dilsel kurgunun düzeye uygunluğu (12 - 18 yaş),
- Dilsel kurgunun çocuğun düşünmesine, düşünme sorumluluğu üstlenmesine katkısı,
- Kurgunun çocuğun eğlenmesine katkısı,

- Kurgudaki merak öğelerinin okuma isteği uyandırmadaki etkisi,
- Olay dizisindeki çatışmaların çocuk gerçekliğine uygunluğu,
- Olayın/olayların geçtiği çevrenin çocuğun yaşama kültürüne katkısı
- Kahramanın/kahramanların bir/birer özdeşim ögesi olarak niteliği,
- Kurgunun yapılandırılmasındaki başarı/başarısızlık (konunun yapılandırılmasını zayıflatan abartılmış merak, rastlantısallık, duygusalılık vb. öğelerin yokluğu / varlığı)
- Kitabın bir bütün olarak çocuğa göreliği.

Seçici Kurul

Prof. Dr. Sedat Sever, Doç. Dr. Selahattin Dilidüzgün, Y.Doç.Dr. Necdet Neydim, Dr. Kemal Ateş Zekeriya Kaya

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Bahri Gökçebay, Sevgi Özel, Nilgün Ilgaz, Kadir İnces

Başvuru Adresi:

Çınar Yayınları

Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi Çatalçeşme Sokak No:50 Kat: 4/5, Cağaloğlu
İstanbul

Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yangın

Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde çıkan yangın paniğe neden oldu. Edinilen bilgiye göre, kütüphanenin bilgi işlem bölümünün bulunduğu fotokopi odasında henüz bilinmeyen bir nedenle yangın çıktı. Yangına ilk müdahale üniversiteye ait itfaiye araçları tarafından yapıldı. Adana Büyükşehir Belediyesi'ne ait itfaiye araçları da bir süre sonra olay yerine gelerek yangına müdahale etti. Yoğun bir dumanın bulunduğu binanın içerisine giren itfaiye ekipleri yangının çıktığı alanı bulmakta güçlük çekti. Bina görevlileri de oksijen tüpü ve maskeleriyle binanın içerisine girerek itfaiye ekiplerine yardımcı oldu. Olay yerine gelen Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alper Akınoğlu da incelemelerde bulundu. Akınoğlu, yangının üniversitenin özel kitapları ve bilgi işlem servisinin bulunduğu alanda çıktığını söyledi. Can kaybının olmadığını

yangında maddi hasar meydana geldi.

Millet Kütüphanesi Artık Hizmete Hazır

17 Ağustos depreminde hasar göyerek hizmet veremeyecek konuma gelen ve ülkemizin önemli kütüphanelerinden olan Millet Kütüphanesi, 2000 yılından beri ünlü iş adamlarımızdan İnan Kıraç ve eşi Suna Kıraç'ın destekleriyle, İstanbul İl Özel İdaresi tarafından yürütülen onarım ve yenileme çalışmaları sonucunda tekrar kapılarını okuyucularına açacak. Dünyada bulunan tek *Divan-ı Lüğati't-Türk* nüshasına sahip olmasıyla da bilinen Millet Kütüphanesi için bugüne kadar yaklaşık 2 milyon YTL harcandı.

Milli Kütüphane'den Yeni Bir İşbirliği

Milli Kütüphane bünyesindeki el yazması eserler, Çek Cumhuriyeti öncülüğünde gerçekleştirilen Internet projesi ile dünyaya açılacak. Milli Kütüphane Başkanı Celal Tok, yaptığı açıklamada, kütüphanenin toplam 27 bin cilt el yazması esere sahip olduğunu belirterek, bunları en iyi şekilde korumak ve tanıtmak için çalıştıklarını kaydetti.

Avrupa kültür mirasının entegrasyonunun sağlanması amacıyla Çek Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi öncülüğünde bir proje oluşturulduğunu belirten Tok, Türkiye'nin bu projeye katıldığını açıkladı.

Tok, "*Manuscriptorium*" adı verilen projede, Çek Cumhuriyeti ve Türkiye'nin yanı sıra Polonya, Portekiz, Hırvatistan, Litvanya, İspanya ve Slovenya'nın yer aldığını bildirdi. Milli Kütüphane'nin ilk aşamada sahip olduğu eserlerin 1/10'una ait künyelerin sitede yayınlayacağını kaydeden Tok, kullanıcıların bilgilere Türkçe olarak da ulaşabileceğini vurguladı.

Projede, kültürel mirası oluşturan eski eserlerin katalog kayıtlarının ortak bir veri tabanında kullanılmasının amaçlandığına işaret eden Tok, şöyle konuştu: "Bu tip bir organizasyona dahil olmak ülkemiz kültürel mirasının uluslararası arenada tanıtılması ve dünya mirası olarak algılanması açısından büyük önem taşımaktadır. Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde makro entegrasyonun mikro ayağı olan bu proje çok önemli bir adım. Yakın zamanda hizmete girecek proje

ile el yazmalarımız dünyaya tanıtılacak. Bu eserler yalnızca bizim değil, tüm dünyanın kültür mirasıdır. Bunları meraklıların, araştırmacıların hizmetine sunmak bizim görevimiz.”

(Libpark, 26 Eylül 2006)

Milli Kütüphane Başkan Vekili Celal Tok'tan Yayıncılara Mesaj

Milli Kütüphane Başkan Vekili Celal Tok, 1934 yılında yürürlüğe giren “Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu”nun cezai müeyyidelerinin güncelleştirilmemesi nedeniyle işlevselliğini yitirdiğini kaydetti. Tok, ilgili kanun gereği basılı eserlerin iki nüshasının arşiv amacıyla Milli Kütüphane’ye gönderilmesi gerektiğini, ancak özellikle 1970 sonrasında kanunun uygulanmaması sebebiyle kütüphanedeki yayın açığının yüzde 70 düzeyine ulaştığını bildirdi. Düzenleme ile yasaya uymayan, yani arşive yayın göndermeyenler hakkında da 5.000 YTL’ye varan para cezaları getiriliyor. Tok, kaçığın önlenmesi amacıyla hazırlanan yeni yasanın TBMM’ye sunulmasını komisyonlarda görüşüldüğünü ve genel kurul gündemine alınmasını beklediklerini belirtti.

Yeni yasa ile Milli Kütüphane’nin yayın akışının sağlanması konusunun daha etkin hale getirildiğini ifade eden Tok, “Yasaya uymayan, yani arşive yayın göndermeyenler hakkında da 5.000 YTL’ye varan para cezaları getiriliyor” dedi. Tok, yeni yasanın yürürlüğe girmesinin ardından yayıncılara yönelik bilgilendirmeler de yapacaklarını söyledi. Tok, yeni yasanın uygulanmasının ardından, Milli Kütüphane’ye yayın akışında yaşanan sorunların ortadan kalkacağını ancak geriye dönük eksiklerin giderilmesi için de çalışma yaptıklarını belirtti. Çalışma kapsamında 700 yayıncıya yazılı çağrıda bulduklarını belirten Tok, yayıncılara, yayınlarının Milli Kütüphane arşivinde bulunmasının kendileri ve ülke arşivi açısından önemini hatırlattıklarını da kaydetti.

Yayıncıların çağrılarına sevindirici düzeyde ve içtenlikle cevap verdiklerini anlatan Tok, “Çok sayıda yayınevinden binlerce kitap geldi ve gelmeye de devam ediyor. Kütüphanemiz millî birikim merkezi ve milletimizin hafızasıdır. Eserlerinin, bu hafızada yer almasını ve gelecek kuşaklara taşınmasını isteyen yayıncılarımızın yayınlarını mutlaka bize ulaştırması gerekiyor” diye konuştu. Kütüphane arşivindeki eserlerin uluslararası düzeyde kullanıma açıldığını da belirten Tok, bunun hem eser sahipleri ve yayıncılar hem de araştırmacılar

açısından çok önemli olduğunu vurguladı. Çağrı yazısını, yayınlarını düzenli olarak kendilerine yollayan yayıncılara da gönderdiklerini bildiren Tok, gönderilenlerin içinde arşivde bulunan eserlere rastladıklarında ise bunları ihtiyacı olan diğer kütüphanelere bağışladıklarını kaydetti. Tok, bu yolla kendilerinden kitap talep eden okullara, kütüphanelere ve benzeri kurumlara katkı sağlamaya çalıştıklarını ifade etti.

(Libpark, 26 Eylül 2006)

Milli Kütüphane, 2,5 Milyon Eserine Yer Bulamıyor

Her gün ortalama bin kişiye hizmet veren Milli Kütüphane, kitap, süreli yayın ve kitap dışı materyallerden oluşan 2.537.604 esere sahip. Kültür ve Turizm Bakanlığının verilerine göre, Milli Kütüphane'ye 2006 yılının Ocak-Eylül döneminde başvuran toplam okuyucu sayısı 300 bin kişiye ulaştı. 1 Ocak-30 Eylül 2006 tarihleri arasında ise kütüphane koleksiyonuna 112.888 adet yeni materyal sağlandı. Milli Kütüphane koleksiyonunda 1.106.566 adet basma eser, 1.149.899 adet süreli yayın, 55.836 adet eski harfli basma eser, 26.261 adet yazma eser ve 199.042 adet kitap dışı materyal bulunuyor. Bu arada mevcut depolar ihtiyacı karşılamadığı için ek depo inşaat çalışmalarına başlanacak. CD Hazırlama ve Çoğaltma Merkezi kurulması projesi sayesinde, Milli Kütüphane koleksiyonunun, dijital tarayıcılar ve benzeri donanımlarla bilgisayar ortamına veya CD ortamına aktarılması sağlanacak.

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin Yeni Yönetim Kurulu Göreve Başladı

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 22. Genel Kurulu 09 Eylül 2006 tarihinde Milli Kütüphane'de yapıldı. Genel Kurul sonucunda TKD'nin yeni Yönetim Kurulu ve diğer kurul üyeleri belirlendi. Buna göre, Yeni Yönetim Kurulu'nda; **Ali Fuat Kartal** (TBMM Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü) **Genel Başkan**, **Erol Yılmaz** (TBMM Kütüphane Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü) **Genel Başkan Yardımcısı**, **Mehmet Soluk** (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü) **Genel Başkan Yardımcısı**, **Ebru Kaya** (Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi) **Genel Başkan Yardımcısı**, **Ahmet Emre Aydın** (ULAKBİM) **Sayman**, **Şemsa Olşen Güzeldere** (ODTÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı) **Yazman**, **Z. Canan Duran**, **Ahmet Karataş** (Ankara Üniversitesi Fen-Mühendislik Fakültesi Kütüphanesi) ve **Emre Hasan**

Akbayrak (Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı) **Genel Yönetim Kurulu Üyesi** olarak görev almışlardır. TKD Genel Yönetim Kurulu'na yeni görev döneminde başarılar dileriz.